

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อกม. 39 /2557

เรื่อง

การออกกฎเกณฑ์เพื่อการส่งเสริมและกำกับดูแลการระดมทุน
โดยผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านระบบ
หรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Crowdfunding)

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เผยแพร่เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2557

เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็นวันที่ 19 ธันวาคม 2557

ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก www.sec.or.th

ฝ่ายกฎหมายและพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (<http://www.sec.or.th>)

เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2695-9999 โทรสาร 0-2695-9660

ส่วนที่ 1

บทนำ

Crowdfunding เป็นรูปแบบการระดมทุนจากผู้คนจำนวนมาก ส่วนใหญ่ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต โดยรวบรวมเงินจำนวนไม่มากจากแต่ละคน เพื่อนำมาใช้สนับสนุน โครงการต่าง ๆ โดยอาจเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ หรือโครงการเพื่อช่วยเหลือสังคม ซึ่งขั้นตอนทั่วไปคือผู้ต้องการระดมเงินทุนนำเสนอผลงาน ผลิตภัณฑ์หรือโครงการที่ต้องการจะทำผ่านเว็บไซต์ที่เป็นสื่อกลาง แล้วระบวงเงินที่ต้องการ หากเป็นที่ถูกใจมวลชน หรือ crowd แล้ว ก็จะได้รับเงินลงทุน เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือโครงการตามที่เสนอไว้

โดยทั่วไปแล้ว crowdfunding ปรากฏใน 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) donation 2) pre-purchase หรือ reward 3) lending และ 4) equity โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(1) donation คือ กรณีที่ผู้ลงทุนบริจาคเงินให้แก่ผู้ประกอบการหรือองค์กรต่าง ๆ โดยผู้ลงทุนจะไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ ตอบแทนจากการบริจคนั้นเลย เว้นแต่อาจได้รับผลประโยชน์ในแง่ของการหักลดหย่อนทางภาษี

(2) pre-purchase หรือ reward คือ กรณีที่ผู้ประกอบการระดมทุนจากผู้ลงทุน โดยเสนอผลตอบแทนเป็นสิ่งของหรือสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับสินค้าที่ผู้ประกอบการจะดำเนินการผลิตในอนาคต ทั้งนี้ สิทธิประโยชน์ดังกล่าวจะไม่รวมถึงสิทธิในการได้รับส่วนแบ่งของผลกำไรที่ผู้ประกอบการได้รับ

(3) lending คือ กรณีที่ผู้ประกอบการระดมทุนจากผู้ลงทุนในทำนองเดียวกับการขอกู้ยืมเงินจากผู้ลงทุน หรือมีการเสนอตราสารหนี้เพื่อตอบแทนการลงทุน เช่น หุ้นกู้หรือหุ้นกู้แปลงสภาพ เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะคืนเงินและดอกเบี้ย (ถ้ามี) เมื่อถึงเวลาตามที่กำหนดไว้

(4) equity คือ กรณีที่ผู้ประกอบการระดมทุนโดยเสนอผลตอบแทนในรูปแบบหุ้นของบริษัท/การเป็นหุ้นส่วนของกิจการให้แก่ผู้ลงทุน

ช่วงที่ผ่านมา crowdfunding มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2555 มีมูลค่าเงินระดมทุนผ่าน crowdfunding ทุกประเภทถึง 2.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ ปัจจัยที่ส่งผลให้ crowdfunding มีความนิยมและแพร่หลายเป็นผลมาจากกฎเกณฑ์สถาบันการเงินที่เข้มงวดขึ้นหลังจากวิกฤติการเงิน ทำให้ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) มีความยากลำบากในการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ ประกอบกับการพัฒนาของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทำให้การเชื่อมต่อระหว่างบุคคลทั่วไปทำได้โดยสะดวกขึ้น ผู้ใช้งานสามารถใส่ข้อมูลบนเว็บไซต์ เกิดปฏิสัมพันธ์ (interaction) และตอบสนองโต้ทันที อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและความต้องการระหว่างกันและต่อเจ้าของกิจการได้อย่างสะดวก

ประเทศต่าง ๆ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ เช่น IOSCO ได้ตระหนักถึงบทบาทของ crowdfunding ในการเป็น market-based financing ช่องทางหนึ่งสำหรับ SMEs ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเป็นกลไกที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม เนื่องจาก crowdfunding ช่วยให้เกิดกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มบริษัทนวัตกรรมที่เพิ่งเริ่มจัดตั้ง (innovative startup) เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกขึ้นด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า อีกทั้งเปิดโอกาสให้กิจการที่ระดมทุนสำเร็จได้รับความสนใจจาก venture capital หรือผู้ลงทุนรายใหญ่มากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือทางการตลาดของกิจการ โดยช่วยให้กิจการสามารถทดสอบตลาด และสร้างการมีส่วนร่วม และได้รับแรงสนับสนุนจากคนหมู่มาก ขณะเดียวกัน crowdfunding เปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนทั่วไปสามารถลงทุนใน asset class ที่เป็น high risk high return มีโอกาสร่วมเป็นเจ้าของกิจการที่น่าสนใจได้ด้วยเงินลงทุนจำนวนไม่มากจากเดิมที่มีแต่ผู้ลงทุนสถาบัน หรือผู้ที่มีฐานะเท่านั้นที่มักจะมีโอกาสลงทุนในสินทรัพย์ลักษณะนี้ รวมทั้งเพิ่มทางเลือกการลงทุนเพื่อกระจายการลงทุน นอกจากนี้ การมีช่องทางระดมทุนที่เพิ่มขึ้นจะช่วยเพิ่มการแข่งขัน ลดการผูกขาดของแหล่งทุนเดิม ๆ และกระตุ้นให้แหล่งทุนแบบเดิมต้องปรับตัวหานวัตกรรม ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันด้วย

สำหรับประเทศไทย SMEs มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก โดยเป็นแหล่งจ้างงานสำคัญของประเทศถึง 78% ของการจ้างงานรวม สร้าง GDP 37.1% ของ GDP ทั้งประเทศ และมูลค่าการส่งออกของ SMEs คิดเป็นมูลค่า 1.75 ล้านล้านบาท หรือ 28.4% ของการส่งออกของประเทศ อย่างไรก็ตาม SMEs จำนวนมากยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งทุนทั้งการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินซึ่งยังมีต้นทุนสูง หรือมีข้อจำกัดในการหาหลักประกันให้ตรงตามเงื่อนไข ขณะที่การระดมทุนผ่านตลาดทุนปัจจุบันยังมีกฎเกณฑ์บางประการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อกิจการขนาดเล็ก

ดังนั้น การกำหนดกรอบการส่งเสริมการระดมทุนด้วยวิธี crowdfunding จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุน SMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่ง innovative startup ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อนำไปต่อยอดทางธุรกิจ หรือยกระดับมาตรฐานกิจการในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างศักยภาพรองรับการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การจ้างงาน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งช่วยแก้ปัญหา middle income trap ตลอดจนปัญหาความเหลื่อมล้ำ นอกจากนี้ เมื่อกิจการเหล่านี้เติบโต และมีความพร้อมพอที่จะเข้าระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์จะช่วยเพิ่มจำนวนบริษัทจดทะเบียน ทำให้ตลาดหลักทรัพย์มีขนาดและความน่าเชื่อถือต่อนักลงทุนเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี จะต้องคำนึงถึงมาตรการปกป้องคุ้มครองผู้ลงทุนที่เหมาะสม ทั้งจากความเสี่ยงที่มีจากรัฐเข้ามาหลอกลวง โดยแฝงมาเป็นผู้ต้องการระดมทุน และต้องให้ผู้ลงทุนรับทราบถึงความเสี่ยงจากการที่ธุรกิจเกิดใหม่มักมีโอกาสประสบความสำเร็จต่ำ และทราบความเสี่ยงเรื่องสภาพคล่องเนื่องจากไม่มีตลาดรองมารองรับ เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรการที่ใช้ควรมีความสมดุลไม่เป็นภาระต่อกิจการมากเกินไป

โดยทั่วไป การระดมทุนด้วยวิธี crowdfunding ที่ผู้ประกอบการมีการออกหลักทรัพย์ เพื่อตอบแทนการลงทุนของผู้ลงทุนไม่ว่าในลักษณะ equity ซึ่งมีการเสนอขายหุ้นให้แก่ผู้ลงทุน และ lending เฉพาะกรณีที่มีการเสนอขายตราสารหนี้เพื่อตอบแทนการลงทุนมักอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กฎหมายหลักทรัพย์ ประเทศต่าง ๆ ทั้งในสหรัฐฯ สหภาพยุโรป และเอเชีย¹ จึงได้มีการพัฒนากฎหมาย กฎเกณฑ์มารองรับการระดมทุนด้วยวิธี crowdfunding ที่เป็นการลงทุนในรูปแบบ equity และ lending

สำหรับไทยก็เช่นกัน การระดมทุนด้วยวิธี crowdfunding ในลักษณะที่ผู้ประกอบการ มีการออกหลักทรัพย์เพื่อตอบแทนการลงทุนของผู้ลงทุนจึงจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (“พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ”) ดังนั้น การระดมทุนด้วยวิธี crowdfunding ในลักษณะ equity ซึ่งมีการเสนอขายหุ้นให้แก่ผู้ลงทุน และ lending เฉพาะกรณีที่มีการเสนอขายตราสารหนี้ เพื่อตอบแทนการลงทุน จึงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ

สำนักงานจึงได้จัดทำเอกสารรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การออกกฎหมายเพื่อการส่งเสริม และกำกับดูแลการระดมทุน โดยผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านระบบหรือเครือข่าย อิเล็กทรอนิกส์ (Crowdfunding) โดยการรับฟังความคิดเห็นจะมีไปจนถึงวันที่ 19 ธันวาคม 2557 ซึ่งผู้ที่สนใจ และประสงค์จะแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สามารถแสดงความคิดเห็น ผ่านทาง E-mail address : paveena@sec.or.th หรือ siriyod@sec.or.th เพื่อสำนักงานจะได้รวบรวม ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ประกอบการพิจารณาจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป และหากท่านมีข้อสงสัย ประการใด โปรดติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ นางสาวปวีณา พิษณุโกศล หรือนายสิริยศ ภูนุช ฝ่ายกฎหมายและพัฒนา โทร. 0-2695-9512 หรือ 0-2695-9942 โทรสาร 0-2695-9943

¹ตัวอย่าง เช่น

- สหรัฐอเมริกาออกกฎหมาย Jumpstart Our Business Startups Act (JOBS Act) เมื่อเมษายน 2555 เพื่อรองรับการระดมทุนแบบ crowdfunding และ Securities Exchange Commission อยู่ระหว่าง hearing กฎเกณฑ์ มารองรับการระดมทุน crowdfunding จากผู้ลงทุนทั่วไป
- อิตาลีออกกฎหมายและกฎเกณฑ์รองรับการระดมทุนแบบ crowdfunding เมื่อปี 2556
- ตลาดหลักทรัพย์ GreTai ของไต้หวันมีแผนเริ่มโครงการ Go Incubation Board for Startup and Acceleration Firms (GISA) ในปี 2556 ซึ่งเป็น platform สำหรับระดมทุนแบบ crowdfunding ควบคู่กับการให้บริการ พิเศษด้านที่ปรึกษาทางธุรกิจ

ส่วนที่ 2

เหตุผลและความจำเป็นในการออกกฎหมายเพื่อการส่งเสริมและกำกับดูแล การระดมทุนโดยผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Crowdfunding)

เพื่อให้มีกรอบการส่งเสริมและการกำกับดูแลการระดมทุนด้วยวิธี crowdfunding (CF) โดยรองรับให้ SMEs สามารถเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF ที่เหมาะสม รวมทั้งไม่เป็นภาระแก่การปฏิบัติตามกฎหมายมากเกินไป ตลอดจนยังคงมีมาตรการปกป้องผู้ลงทุนที่ได้สัดส่วนเพื่อลดความเสี่ยงจากกรณีที่มีเจตนาไม่สุจริต จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อกำกับดูแลการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF ดังนี้

1. เหตุผลในการผ่อนคลายนโยบายและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับ CF

กฎหมายการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนตาม พรบ.หลักทรัพย์ฯ ที่มีอยู่ อาจสร้างต้นทุนและภาระเกินควรแก่ SMEs เนื่องจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนเป็นการกระจาย การถือหุ้น ไปสู่ผู้ลงทุนในวงกว้าง โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนเงินลงทุน หากมีกรณีที่ไม่สุจริตหรือ หลอกลวงเกิดขึ้นย่อมจะสร้างความเสียหายและกระทบต่อความน่าเชื่อถือซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริม การระดมทุน กฎหมายจึงกำหนดเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายและการเปิดเผยข้อมูลที่รัดกุม เช่น บริษัท ที่ประสงค์จะเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นการทั่วไปต้องขออนุญาตเสนอขายหุ้นและ ยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลเสนอขายหุ้นต่อสำนักงาน รวมทั้งต้องมีกรรมการอิสระในจำนวนไม่น้อย กว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดแต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน โดยกรรมการและผู้บริหารต้อง เป็นบุคคลที่มีชื่ออยู่ในระบบข้อมูลรายชื่อผู้บริหารของสำนักงาน ตลอดจนงบการเงินของบริษัทต้องผ่าน การตรวจสอบหรือสอบทาน (กรณีงบการเงินรายไตรมาส) จากผู้สอบบัญชีที่อยู่ในบัญชีที่สำนักงานให้ ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ภายหลังจากการเสนอขายแล้ว บริษัทดังกล่าวต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ซึ่งกฎหมายเหล่านี้อาจมีต้นทุนและภาระเกินควรแก่ SMEs ดังนั้น การระดมทุนด้วยวิธี CF จึงผ่อน คลายข้อกำหนดบางเรื่องเพื่อให้เหมาะสมกับขนาดและสถานการณ์เติบโตของกิจการ แต่จะจำกัดประเภท ผู้ลงทุนที่มีความเข้าใจและรับความเสี่ยงจากการลงทุนประเภทนี้ได้

สำหรับการเสนอขายหุ้นกู้ CF นั้น แม้ว่าหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นกู้ในกรณีทั่วไป ที่ใช้บังคับอยู่แล้วจะไม่เข้มงวดเท่ากับหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้น แต่ก็ยังเป็นภาระแก่ SMEs มาก ประกอบกับในการรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มที่สำนักงานจัดขึ้นก่อนหน้านี้ มีผู้ให้ความเห็นว่า ควรจะมีหลักเกณฑ์รองรับการเสนอขายหุ้นกู้ CF ด้วย สำนักงานจึงเห็นควรเสนอหลักเกณฑ์ดังกล่าว มาในคราวเดียวกันกับหลักเกณฑ์หุ้น CF ด้วย

2. การกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ของ funding portal ในระดับที่เหมาะสม

Funding portal (“FP”) เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างกิจการและผู้ลงทุนและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการระดมทุน โดยลักษณะการทำหน้าที่ของ FP ซึ่งทำการตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับการมีตัวตนของ SMEs ที่ประสงค์จะมาระดมทุนผ่านตนเอง และเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในการตัดสินใจลงทุนด้วยแล้ว ลักษณะการประกอบธุรกิจดังกล่าวจึงเข้าข่ายเป็นการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่ง พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ รวมทั้งการประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องถูกกำกับดูแล ทั้งนี้ การทำหน้าที่ในการช่วยกลั่นกรองกิจการและเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุนย่อมจะเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุนในอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตาม หากกำหนดคุณสมบัติ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่สูงเกินก็อาจกลายเป็นอุปสรรคและภาระต่อการเข้ามาทำธุรกิจของผู้สนใจที่ไม่ใช่บริษัทหลักทรัพย์อยู่ก่อนแล้ว เช่น เรื่องทุนจดทะเบียนที่สูง ดังนั้น จึงควรคำนึงถึงการกำกับดูแล FP ที่เหมาะสม โดยกำหนดประเภทใบอนุญาตตรงตามหน้าที่ที่กำหนด มีคุณสมบัติด้าน resource/ระบบงาน/skill ที่เพียงพอ และกำหนดขอบเขตหน้าที่ที่ไม่เป็นภาระจนเกินไป

3. การกำหนดมาตรการเพื่อจำกัดความเสียหายและคุ้มครองผู้ลงทุน

การลงทุนในผู้ที่ระดมทุนด้วยวิธี CF มีความเสี่ยงสำคัญ เช่น ความเสี่ยงที่มีกิจการเข้ามาหลอกลวงโดยแฝงมาเป็นผู้ต้องการระดมทุน ความเสี่ยงจากการที่ธุรกิจเกิดใหม่มักมีโอกาสประสบความสำเร็จต่ำ และทราบความเสี่ยงเรื่องสภาพคล่องเนื่องจากไม่มีตลาดรองรับ จึงควรมีมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนเพิ่มเติมเพื่อเป็นการจำกัดความเสียหายของผู้ลงทุน เช่น การจำกัดมูลค่าการลงทุน การกำหนดให้ผู้ลงทุนต้องผ่านแบบทดสอบความรู้เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ลงทุนเข้าใจถึงลักษณะและความเสี่ยงของบริษัทที่ระดมทุนด้วยวิธี CF และการกำหนดให้ระดมทุนผ่าน FP ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและหน้าที่ตามที่กำหนด เป็นต้น

เพื่อแก้ไขข้อจำกัดข้างต้น สำนักงานเสนอให้มีการออกกฎเกณฑ์ภายใต้ พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ เพื่อรองรับการเสนอขายหลักทรัพย์ด้วยวิธี CF และในเบื้องต้นจะรองรับการเสนอขายหลักทรัพย์ประเภทหุ้นและหุ้นกู้ (“หุ้น/หุ้นกู้ CF”) เท่านั้น โดยจะมีการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาต การอนุญาต และการยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF รวมทั้งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (FP) นอกจากนี้ ในส่วนของการขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เป็น FP นั้น สำนักงานจะดำเนินการเสนอแก้ไขกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ เพื่อรองรับให้มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์สำหรับการเป็นนายหน้าเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (“นายหน้า FP”) โดยจะกำหนดทุนจดทะเบียนชำระแล้วของผู้ขอรับใบอนุญาต

ประกอบธุรกิจแบบนายหน้า FP ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งในการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวได้นำแนวทางของการกำกับดูแลการเสนอขายหลักทรัพย์ด้วยวิธี CF ของสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ใต้หวัน และมาเลเซีย มาประกอบการพิจารณาและปรับให้เข้ากับระบบการกำกับดูแลเกี่ยวกับการระดมทุนในตลาดทุนไทย

ส่วนที่ 3

สาระสำคัญของกฎเกณฑ์เพื่อส่งเสริมและกำกับดูแลการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF

ในการออกกฎเกณฑ์เพื่อส่งเสริมและกำกับดูแลการเสนอขายหุ้น CF นั้น จะเป็นการออกกฎเกณฑ์ภายใต้ พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ ซึ่งครอบคลุม 3 เรื่อง กล่าวคือ (1) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF และการยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF (2) หลักเกณฑ์ว่าด้วยการประกอบธุรกิจของ FP ให้มีระบบงานต่าง ๆ ตามที่กำหนดเพื่อการให้บริการเป็นตัวกลางในการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF (3) หลักเกณฑ์การขอรับใบอนุญาตและการกำหนดทุนจดทะเบียนชำระแล้วของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจแบบนายหน้า FP ทั้งนี้ หากปรากฏว่ามีกรณีที่เกิดกฎเกณฑ์ทั้ง 3 เรื่อง ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF จะต้องอยู่ภายใต้ พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ และกฎเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

1. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้น CF และการยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้น CF ซึ่งมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

ผู้เสนอขายหุ้น CF

• กรณีบริษัทจำกัด : ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัด หรือบริษัทในกรณีที่เสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม

• กรณีบริษัทมหาชนจำกัด : บริษัทมหาชนจำกัด

ลักษณะของบริษัทที่ออกหุ้น CF

• จัดตั้งตามกฎหมายไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่มีการเสนอขายหุ้น CF

• ไม่มีหลักทรัพย์จดทะเบียน

• ไม่มีหนี้ที่จัดทำและส่งงบการเงิน และรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและ

ผลการดำเนินงานตามม. 56 พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ เนื่องจากเคยมีการเสนอขายหลักทรัพย์ประเภทหุ้น

การเสนอขายหุ้น CF ของบริษัทมหาชนจำกัดจะอนุญาตให้เฉพาะบริษัทมหาชนจำกัดเท่านั้นเป็นผู้เสนอขาย ในขณะที่กรณีหุ้นของบริษัทจำกัดจะรองรับผู้เสนอขายเป็น 2 กรณี กล่าวคือ

(1) กรณีที่บริษัทจำกัดเป็นผู้เสนอขายหุ้น CF เอง ให้เสนอขายได้เฉพาะกรณีที่เป็นกรณีการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุน

ตาม ม.1102 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (“ป.พ.พ.”) ซึ่งเป็นการเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นเดิม

(2) กรณีที่ผู้ถือหุ้นประสงค์จะเสนอขายหุ้นของตนเอง ซึ่งจะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ตามม.34

พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ ที่กำหนดห้ามมิให้ทั้งบริษัทจำกัดและผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดเสนอขายหุ้นเป็น

การทั่วไปหรือต่อบุคคลในวงกว้าง เว้นแต่จะได้รับขกเว้นหรือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

นอกจากการเสนอขายหุ้น CF โดยผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว การเสนอขายหุ้นของบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัดยังสามารถดำเนินการผ่านช่องทางอื่นได้ดังนี้

- บริษัทมหาชนจำกัดสามารถระดมทุนด้วยวิธีการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน (public offering) และเสนอขายหุ้นต่อบุคคลในวงจำกัด (private placement)
- ในส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดก็เช่นกัน ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดสามารถดำเนินการขายหุ้นโดยปฏิบัติตาม ม.34 แห่งพ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ ซึ่งการขายต้องมีใช่เป็นการทั่วไปหรือต่อบุคคลในวงกว้าง² เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ถือหุ้นประสงค์จะเสนอขายหุ้นให้แก่บุคคลภายนอก โดยการเสนอขายดังกล่าวจะเป็นผลให้บริษัทจำกัดมีผู้ถือหุ้นเกินกว่า 100 คน หรือกรณีที่ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีจำนวนผู้ถือหุ้นเกินกว่า 100 คน และผู้ถือหุ้นดังกล่าวประสงค์จะเสนอขายหุ้นของตนเองให้แก่บุคคลที่ไม่ใช่ผู้ถือหุ้นเดิม จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเสนอขายหุ้น CF วงเงินในกรณีเสนอขายผู้ลงทุนรายบุคคล (offering amount)

- วงเงินการเสนอขายต้องไม่เกิน 20,000,000 บาท ในรอบระยะเวลา 12 เดือนใด ๆ และสามารถเสนอขายได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ตลอดระยะเวลา 24 เดือนนับตั้งแต่การเสนอขายครั้งแรก
- หากมีผู้ลงทุนสถาบัน³ และ/หรือผู้ลงทุนรายใหญ่ซึ่งเป็นกิจการเงินร่วมลงทุน (private equity trust) และ/หรือนิติบุคคลร่วมลงทุน (venture capital) เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ออกหุ้น CF ไม่น้อยกว่า 25% ของทุนจดทะเบียนให้ขยายวงเงินเสนอขายเพิ่มขึ้นอีก 10,000,000 บาท (เท่ากับมูลค่ารวม 30,000,000 บาทในรอบระยะเวลา 12 เดือนใด ๆ) ทั้งนี้ ผู้ลงทุนดังกล่าวจะต้องให้คำมั่นว่าจะต้องถือหุ้นดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดและยินยอมให้ไม่จดทะเบียนการโอนหุ้นด้วย

วงเงินในกรณีเสนอขายผู้ลงทุนสถาบันทั้งจำนวน

- ไม่จำกัดวงเงิน
- คุณสมบัติอื่น ๆ ของบริษัทที่ออกหุ้น CF
- ต้องมี incubators รับรองการมีตัวตนของบริษัทที่ออกหุ้น CF ได้แก่

² สำนักงานจะมีการเสนอออกประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าการขายหุ้นของผู้ถือหุ้นที่ไม่ใช่กรณีของหุ้น CF ในกรณีใดบ้างที่ไม่ถือว่าเป็นการทั่วไปหรือต่อบุคคลในวงกว้าง ได้แก่ 1) การเสนอขายหุ้นต่อผู้ลงทุน โดยเฉพาะเจาะจงซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 50 รายภายในระยะเวลาสิบสองเดือนใด ๆ 2) การเสนอขายหุ้นต่อผู้ลงทุนสถาบัน และ 3) การเสนอขายหุ้นซึ่งผู้ขายและผู้ซื้อเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัด ทั้งนี้ การเสนอขายหุ้นทั้ง 3 ลักษณะจะต้องไม่มีการโฆษณาการเสนอขายเป็นการทั่วไป

³ คำว่า “ผู้ลงทุนสถาบัน” มีความหมายตามประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กจ. 9/2555 (สามารถเรียกดูประกาศฉบับดังกล่าวที่ <http://capital.sec.or.th/webapp/nrs/data/5856s.pdf>)

หน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่สำนักงานกำหนด และมี FP ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

- ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่กำหนดก่อนการเสนอขายหุ้น CF เช่น ผู้เสนอขายเคยเปิดเผยข้อมูลอันเป็นเท็จหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ หรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่ FP ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าของการใช้เงินที่ได้รับจากการเสนอขายหุ้น CF เป็นต้น

- ไม่กำหนดประเภทของการประกอบธุรกิจ (sector) ของบริษัทที่ออกหุ้น CF
- บริษัทที่ออกหุ้นอาจประกอบธุรกิจ โดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (holding company) และไม่มีการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญเป็นของตนเองก็ได้ โดยการถือหุ้นดังกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่า 75% ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด และบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ถูกถือหุ้นจะต้องมีคุณสมบัติเป็น ไปในลักษณะเดียวกับบริษัทที่ออกหุ้น CF

ลักษณะของการเสนอขายหุ้น CF

การเสนอขายหุ้น CF ถือว่าได้รับอนุญาตจากสำนักงานเป็นการทั่วไป และได้รับยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อสำนักงานเมื่อผู้เสนอขายหุ้น CF ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดครบถ้วนแล้ว ทั้งนี้ ในการเสนอขายแต่ละครั้งต้องกระทำผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์แห่งเดียว ซึ่ง FP เป็นผู้ดำเนินการและจัดทำระบบหรือเครือข่ายดังกล่าว

ประเด็นที่สำนักงานขอสอบถามความคิดเห็น

- การกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอขาย เช่น ต้องมี incubators หรือไม่มีการจำกัด sector ในการประกอบธุรกิจของกิจการ เป็นต้น เพียงพอเหมาะสมหรือไม่
- ควรรองรับให้บริษัทที่ออกหุ้นอาจประกอบธุรกิจหลัก โดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (holding company) และไม่มีการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญเป็นของตนเอง หรือไม่

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขาย

ผู้มีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูล ได้แก่

- กรณีบริษัทจำกัด : ผู้เสนอขายหุ้น CF ของบริษัทและบริษัทมีหน้าที่ร่วมกันเปิดเผยข้อมูล หรือเฉพาะบริษัทมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลในกรณีที่เสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม

- กรณีบริษัทมหาชนจำกัด : บริษัทมหาชนจำกัด

การเปิดเผยข้อมูลเพื่อการขายหุ้น CF ต้องเปิดเผยข้อมูลผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่ FP เป็นผู้จัดทำและดำเนินการ โดยข้อมูลที่ต้องมีการเปิดเผยอาจจำแนกออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่ออกหุ้น CF 2) ข้อมูลเกี่ยวกับหุ้น CF 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของ FP และ 4) ข้อมูลเกี่ยวกับงบการเงินของบริษัทที่ออกหุ้น

- ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่ออกหุ้น CF เช่น รายชื่อของผู้ถือหุ้น รายชื่อกรรมการ ผู้บริหารซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของบุคคลดังกล่าว แผน โครงการทางธุรกิจ วัตถุประสงค์ของการเสนอขายหุ้น ภาระผูกพันและจำนวนหนี้สิน ปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลต่อการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ และนโยบายการจ่ายเงินปันผล เป็นต้น

- ข้อมูลเพื่อการลงทุนในหุ้น CF เช่น ประเภท มูลค่า จำนวนของหุ้น CF โดยในกรณีที่มีผู้จองซื้อหุ้นมากกว่ามูลค่าที่เสนอขาย (oversubscription) ต้องระบุว่า จะรับเงินส่วนที่เกินหรือไม่ และจะนำเงินส่วนที่เกินไปใช้อะไร ตลอดจนวิธีการจัดสรรหุ้นในกรณีดังกล่าว สิทธิในการยกเลิกการจองซื้อหุ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญ กำหนดระยะเวลาในการเสนอขาย เป็นต้น

- ข้อมูลเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของ FP เช่น ระยะเวลาการทำหน้าที่ของตัวกลาง ค่าตอบแทนที่ได้รับและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทที่ออกหุ้น CF ที่ตนเองรับให้บริการ เป็นต้น

- ข้อมูลเกี่ยวกับงบการเงินของบริษัทที่ออกหุ้น CF โดยในกรณีที่การเสนอขายหุ้น CF ในรอบปีบัญชีล่าสุดมีมูลค่าทั้งหมดเกินกว่าที่กฎเกณฑ์กำหนด⁴ ให้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงบการเงินที่ตรวจสอบตามมาตรฐานรายงานทางการเงินที่กำหนด โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี ส่วนในกรณีอื่นให้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับงบการเงินที่ตรวจสอบตามที่นายทะเบียนกฎหมายว่าด้วยบริษัทกำหนด

ประเด็นที่สำนักงานขอสอบถามความคิดเห็น

- ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับขอบเขตในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่ออกหุ้น CF
- การกำหนดหน้าที่ผู้เสนอขาย เช่น เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกิจการ และข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าของการใช้เงินทุนที่ได้รับจากการเสนอขายหุ้น CF ผ่าน FP เพียงพอ เหมาะสม หรือไม่

การซื้อหุ้น CF ของผู้ลงทุน

- ผู้ลงทุนในหุ้น CF อาจเป็นผู้ลงทุนประเภทสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่ ซึ่งเป็นกิจการเงินร่วมลงทุน (private equity trust) และนิติบุคคลร่วมลงทุน (venture capital) หรือผู้ลงทุนรายบุคคลเฉพาะที่มีหรือเคยมีประสบการณ์ในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน ก็ได้

ในกรณีของผู้ลงทุนรายบุคคลสามารถซื้อหุ้นได้ไม่เกิน 50,000 บาท (investment limit) ต่อผู้เสนอขายหุ้น CF 1 ราย ในการเสนอขายแต่ละครั้ง

⁴ กรณีมีการเสนอขายหุ้น CF ด้วย จะนับมูลค่าการเสนอขายหุ้น / หุ้น CF รวมกัน

⁵ ผู้ลงทุนรายบุคคล หมายความว่า ผู้ลงทุนอื่นที่มีให้ผู้ลงทุนประเภทผู้ลงทุนสถาบันและผู้ลงทุนรายใหญ่ โดยเป็นผู้ลงทุนที่มีหรือเคยมีประสบการณ์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ตามที่สำนักงานประกาศกำหนด

ประเด็นที่สำนักงานขอสอบถามความคิดเห็น

- ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับมูลค่าการลงทุน (investment limit) สำหรับผู้ลงทุนรายบุคคล
- ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับการกำหนดให้กรณีของผู้ลงทุนรายบุคคลที่จะลงทุนในหุ้น CF ได้จะต้องมีหรือเคยมีประสบการณ์ในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน

การเสนอขายหุ้นกู้ CF

การกำกับดูแลการเสนอขายหุ้นกู้ CF ใช้หลักการทำนองเดียวกับการเสนอขายหุ้น CF โดยบริษัทมหาชนจำกัด (ไม่ว่าบริษัทที่เสนอขายหุ้นกู้จะเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดก็ตาม) โดยมีวงเงินการเสนอขายผู้ลงทุนรายบุคคลเท่ากับกรณีการเสนอขายหุ้น CF แต่ให้นับแยกวงเงินการเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้ออกจากกัน รวมทั้งแยกวงเงินการลงทุนของผู้ลงทุนรายบุคคลแต่ละรายด้วย เช่น นาย ก. ลงทุนในหุ้น CF ของบริษัท A แล้ว 50,000 บาท ยังสามารถลงทุนในหุ้นกู้ CF ของบริษัท A ได้อีก 50,000 บาท เป็นต้น

ประเด็นที่สำนักงานขอสอบถามความคิดเห็น

- ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่สำนักงานเสนอให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์รองรับการเสนอขายหุ้นกู้ CF

2) การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของ FP ให้มีระบบงานต่าง ๆ ตามที่กำหนด เพื่อให้การให้บริการเป็นตัวกลางในการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF

ระบบงานของ FP

ผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ที่ประสงค์จะให้บริการเป็น FP จะต้องมียุทธศาสตร์ในการให้บริการ เช่น ระบบป้องกันการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ลงทุนที่ไม่ใช่สมาชิก ระบบตรวจสอบตัวตนและคุณสมบัติของผู้ลงทุน และระบบประเมินความเหมาะสมในการลงทุนของผู้ลงทุน รวมทั้งระบบการเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้า โดยแยกเงินค่าจองซื้อหุ้นออกจากบัญชีทรัพย์สินส่วนตัวกลาง หรือแสดงกระบวนการหรือขั้นตอนการจัดการเงินค่าจองซื้อหุ้น โดยการจัดให้มีผู้ดูแลผลประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา (escrow agent) เพื่อการเก็บรักษาเงินค่าจองซื้อหุ้นของผู้ลงทุน ตลอดจนระบบการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนของลูกค้าเพื่อระงับข้อพิพาทอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น และต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แบบ ก (full services) หรือได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทนายหน้า FP

หน้าที่ของ FP

- จัดให้มีข้อมูลเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ลงทุนเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้น/หุ้นกู้ CF เช่น ขั้นตอนและวิธีการซื้อขายหุ้น ความเสี่ยงของหุ้นที่เสนอขาย รูปแบบของการเปิดเผยข้อมูล การแจ้งสิทธิของผู้ลงทุนในการยกเลิกการจองซื้อหุ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญ

- ตรวจสอบคุณสมบัติของบริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้ CF การเสนอขายและลักษณะการเสนอขาย รวมทั้งความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลที่เป็นต้องเปิดเผย ตลอดจนตรวจสอบว่าผู้เสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF มีการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่เป็นการเอาเปรียบผู้ลงทุน (fraud protection) หรือไม่
- ในกรณีที่ FP พบว่าการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ต้องปฏิเสธการให้บริการหรือหยุดการให้บริการ
- จัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF มีหน้าที่ต้องเปิดเผยบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบที่ชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจและไม่ทำให้สำคัญผิด
- รวบรวมและประเมินความเหมาะสมในการลงทุนของผู้จองซื้อก่อนรับใบจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ CF จากผู้ลงทุน (suitability test)
- จัดให้มีช่องทางบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้สื่อสารระหว่างผู้ลงทุนด้วยกันหรือระหว่างผู้ลงทุนกับผู้เสนอขายหุ้น/หุ้นกู้
- ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนของบริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้ CF

ประเด็นที่สำนักงานขอสอบถามความคิดเห็น

- การกำหนดให้ FP ต้องมีระบบงาน เช่น ระบบตรวจสอบตัวตนและคุณสมบัติของผู้ลงทุน ระบบการจัดการทรัพย์สินของลูกค้า และระบบการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนของลูกค้า เป็นต้น เพียงพอเหมาะสม หรือไม่
- การทำหน้าที่ของ FP เช่น ตรวจสอบข้อมูลการเสนอขายหุ้น การกระทำอันไม่เป็นธรรม และการเป็นนายทะเบียนของบริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้ CF เป็นต้น เพียงพอเหมาะสม หรือไม่
- หากเห็นควรให้ FP ทำหน้าที่ข้างต้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับมาตรฐานและความระมัดระวังที่ FP ควรใช้ในการตรวจสอบข้อมูลของบริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้ CF

การจัดการเกี่ยวกับเงินค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ CF

เมื่อ FP รับคำสั่งซื้อหุ้น/หุ้นกู้ CF แล้วในกรณีที่ FP เป็นผู้ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แบบ ก ต้องแยกเงินค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ ออกจากบัญชีทรัพย์สินของ FP อย่างไรก็ตาม หาก FP เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทนายหน้า FP แล้ว จะต้องจัดให้มีผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาเพื่อเก็บรักษาเงินค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ ดังกล่าว

นอกจากนี้ FP ต้องจัดให้มีการโอนเงินค่าจองซื้อหุ้นให้แก่ผู้เสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดนับแต่วันปิดการเสนอขายเมื่อสามารถเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ ได้ครบตามมูลค่าที่กำหนดไว้ (all-or-nothing)

อย่างไรก็ตาม FP ต้องจัดให้มีการโอนเงินค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ คืนให้แก่ผู้ลงทุน ภายในระยะเวลาที่กำหนดวันนับแต่วันที่ปรากฏกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

- ผู้จองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ ยกเลิกหรือไม่ยืนยันการจองซื้อหุ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญ

- ไม่สามารถเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ ได้ครบตามมูลค่าที่กำหนดไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

- เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้เสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF เปิดเผยข้อมูลอันเป็นเท็จหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ หรือมีการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่เป็นการเอาเปรียบผู้ลงทุน (fraud protection)

ประเด็นที่สำนักงานขอสอบถามความคิดเห็น

- ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับการกำหนดให้ FP โอนค่าจองซื้อหุ้นเมื่อมีการลงทุนครบมูลค่า การเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF (all-or-nothing) เท่านั้น

3) การขอรับใบอนุญาตและการกำหนดทุนจดทะเบียนชำระแล้วของผู้ขอรับ

ใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทนายหน้า FP

เนื่องจากขอบเขตการประกอบธุรกิจของ FP เข้าข่ายเป็นการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่ง พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ต้องจัดตั้งในรูปของบริษัทจำกัดและต้องได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ทั้งนี้ หากผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์มีการเก็บรักษาทรัพย์สินของผู้ลงทุนแล้วก็ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่า 100,000,000 บาท เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องมีทุนจดทะเบียนที่สูงก็เนื่องมาจากผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวมีการเก็บรักษาทรัพย์สินของผู้ลงทุนไว้กับตนเอง เช่น มีการเก็บรักษาเงินค่าจองซื้อหลักทรัพย์หรือเก็บรักษาหลักทรัพย์ไว้ในบัญชีที่ตนเองเป็นผู้เปิด เป็นต้น ดังนั้นหากผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประกอบธุรกิจไม่ประสบผลสำเร็จและต้องปิดตัวลงจะได้มีทรัพย์สินที่สามารถนำมาเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ลงทุนที่เป็นลูกค้านได้

อย่างไรก็ตาม กรณีของนายหน้า FP ที่กฎเกณฑ์กำหนดให้ต้องจัดให้มีผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาเพื่อเก็บรักษาเงินค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ของผู้ลงทุนจึงทำให้เงินค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ของผู้ลงทุนได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอแล้วรวมทั้ง FP ไม่มีการเก็บรักษาหุ้น/หุ้นกู้ ตลอดจนไม่มีการดำเนินการจัดจำหน่ายหุ้น/หุ้นกู้ CF ให้แก่ผู้ลงทุนด้วยเหตุดังกล่าวการลดทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทนายหน้า FP จึงมีเหตุอันควร

สำนักงานจึงเสนอให้มีการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทใหม่คือ นายหน้า FP โดยผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

ไทย และต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้ว 1,000,000 บาท ทั้งนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตดังกล่าวยังคงต้องมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดด้วย เช่น ไม่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีฐานะทางการเงินที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย รวมทั้งกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ ตลอดจนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับใบอนุญาตนายหน้า FP ไม่สามารถดำเนินการ ได้แก่

1) เก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้าไว้ในความครอบครอง เช่น ไม่สามารถเก็บเงินค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้ไว้กับตนเอง เป็นต้น

2) มีการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์เพื่อการลงทุนของบริษัทนั้นเอง เช่น ไม่สามารถถือหุ้นของบริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้ CF และไม่สามารถรับค่าตอบแทนเป็นหุ้น/หุ้นกู้ CF เพื่อตอบแทนการให้บริการเป็น FP เป็นต้น และ

3) มีภาระความรับผิดชอบต่อระบบชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์

ประเด็นที่สำนักงานขอสอบถามความคิดเห็น

- ท่านเห็นด้วยกับการเสนอให้มีการออกใบอนุญาตเพื่อรองรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีใบบริษัทหลักทรัพย์ แต่เดิมให้สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เป็น FP

**แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง การออกกฎเกณฑ์เพื่อการส่งเสริมและกำกับดูแลการระดมทุน
โดยผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Crowdfunding)**

ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสำรวจ

ชื่อ-นามสกุล: _____

ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท _____

หมายเลขโทรศัพท์ _____ หมายเลขโทรสาร _____

E-mail address _____

**ข้อคิดเห็น (โปรดพิจารณารายละเอียดในเอกสารรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การออกกฎเกณฑ์เพื่อ
การส่งเสริมและกำกับดูแลการระดมทุนโดยผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านระบบหรือ
เครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Crowdfunding))**

- 1. การกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอขาย เช่น ต้องมี incubators หรือไม่มีการจำกัด sector ในการประกอบ
ธุรกิจของกิจการ เป็นต้น เพียงพอ เหมาะสม หรือไม่ โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ**

- 2. ควรรองรับให้บริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้อาจประกอบธุรกิจหลักโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (holding
company) และไม่มีการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญเป็นของตนเอง โปรดแสดง
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ**

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับขอบเขตในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้ CF
โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4. การกำหนดหน้าที่ผู้เสนอขาย เช่น เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกิจการ และข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าของ
การใช้ทุนที่ได้รับจากการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF ผ่าน FP เพียงพอ เหมาะสม หรือไม่
โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับการจำกัดมูลค่าการลงทุนของผู้ลงทุนรายบุคคล (investment limit)
ตลอดจนการกำหนดให้ผู้ลงทุนรายบุคคลต้องมีหรือเคยมีประสบการณ์ในการซื้อขายหลักทรัพย์
จดทะเบียน โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับที่สำนักงานเสนอให้การกำหนดหลักเกณฑ์รองรับการเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF
โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

7. การกำหนดให้ FP ต้องมีระบบการก่อนเริ่มประกอบธุรกิจ เช่น ระบบตรวจสอบตัวตนและคุณสมบัติของผู้ลงทุน ระบบการจัดการทรัพย์สินของลูกค้า และระบบการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนของลูกค้า เป็นต้น เพียงพอ เหมาะสม หรือไม่

8. การกำหนดหน้าที่ FP เช่น หน้าที่เผยแพร่ ตรวจสอบข้อมูลการเสนอขายหุ้น ตรวจสอบการกระทำอันไม่เป็นธรรม และการเป็นนายทะเบียนของบริษัทที่ออกหุ้น CF เป็นต้น เพียงพอ เหมาะสม หรือไม่ โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

9. หากเห็นควรให้ FP เป็นผู้ทำหน้าที่ตามข้อ 6 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับมาตรฐานและความระมัดระวังที่ FP ควรใช้ในการตรวจสอบข้อมูลของบริษัทที่ออกหุ้น/หุ้นกู้ CF โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับการกำหนดให้ FP โอนค่าจองซื้อหุ้น/หุ้นกู้เมื่อมีการลงทุนครบมูลค่า การเสนอขายหุ้น/หุ้นกู้ CF (all-or-nothing) เท่านั้น โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

11. ท่านเห็นด้วยกับการเสนอให้มีการออกใบอนุญาตเพื่อรองรับผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้บริษัทหลักทรัพย์ สามารถรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เป็น FP โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
